

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

10.06.2015 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

Нова Телевизия

✓ Прогноза: Поскъпването на тока ще намали доходите на бедните

"Когато се поддържа ниска цена за бита, се субсидират богатите", каза Васил Велев

Доходите на бедните ще бъдат намалени след поскъпването на тока с 20% за бизнеса. Това прогнозира в „Здравей, България“ Мариана Кукушева, председател на Националния браншови съюз на хлебарите и сладкар.

По думите ѝ увеличаването на цената на спира износа или го прави неприемлив.

Според Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България, поскъпване с над 20% ще доведе до увеличаване на редица други цени.

„Когато беше намалена цената, се получи дефлация. Няма как сега при този скок да не поскъпнат редица стоки. Някъде цената ще може да се пренесе върху себестойността, някъде няма да може - там ще се пристъпи или към съкращаване, или към замразяване на дейности“, допълни Велев.

Той подчерта, че когато се поддържа ниска цена за бита, се субсидират богатите. Според него трябва да се разшири кръгът на енергийно бедните.

Мариана Кукушева заяви, че в Германия например независимо кой е на власт, целта е да се увеличат доходите на хората, а в България токът за бизнеса е висок, като накрая всъщност го плаща потребителят.

„Цената на тока ще започне да влияе още от формиране цената на торовете. Енергията е част от ценообразуването на всеки продукт. Ще поскъпнат семената, обработката на почвата. Мелниците също ползват ток“, каза Кукушева.

Председателят на Асоциацията на индустриалния капитал Василев Велев обясни, че трябва да се говори за това как да бъде намалена сметката за ток. Той даде шест предложения. Какви са те – гледайте във видеото.

Видеото може да видите [тук](#).

Телевизия България Он Ер

✓ Д-р Г. Николова: Дейностите, включени в профилактичните прегледи, са крайно недостатъчни

Гражданите ще се преглеждат по-често, когато профилактиките се оптимизират, заяви в ефира на телевизия България Он Ер д-р Гергана Николова от Сдружението на общопрактикуващите лекари

В момента дейностите, които са включени в профилактичните прегледи, са крайно недостатъчни и не удовлетворяват нуждите на пациентите. Това коментира в Сутрешния блок на телевизия България Он Ер д-р Гергана Николова от Сдружението на общопрактикуващите лекари. Според нея прегледите не са съобразени с пола и възрастта на хората и профилактиките нямат никакъв ефект, а само отчитат дейност. Това е основната причина гражданите да пропускат задължителните здравни проверки, а това може да им коства скъпо впоследствие, допълни Николова. По думите ѝ рестриктивните мерки няма да имат особени резултати. Трябва да се обърне повече внимание на значимите и сериозни заболявания и навременното им откриване, категоричен е експертът. Д-р Николова отрече мнението, че хората negliжират здравето си, а напротив – според нея българите сериозно се интересуват от здравословното си състояние.

Предвидените мерки трябва да се съобразят с финансирането на касата, за да не бъдат връщани пациенти, уточни тя. По думите ѝ лимитирането на дейностите е възможно, защото средствата за профилактика се отпускат на база на миналогодишните прегледи, които са били под 50% за 2014 г. Според нея общопрактикуващите лекари ще успеят да поемат потока от пациенти, ако значително нарасне броя на прегледите и пациентите.

Васил Велев от Асоциацията на индустриалния капитал в България посочи, че работодателите твърдо подкрепят строгите мерки на министъра на здравеопазването Петър Москов при пропускане на задължителните прегледи. Според Велев финансовите ресурси в здравеопазването постоянно нарастват и е необходимо правилното им изразходване. Експертът подчерта, че ако всеки работещ получи по един работен ден, за да се подложи на всички необходими изследвания БВП ще се намали с около 350 млн. лева. Това означава държавният бюджет да се ошети с близо 130 млн. лева годишно. Велев е на мнение, че трябва да се използва възможността за гъвкаво работно време, за да не се увеличават почивните дни и да се търси по-голямото съдействие на службите за трудова медицина.

Видеото може да видите [тук](#).

✓ **Справедливо ли ще бъде увеличението на цената на тока от 1 юли?**

Бизнесът предупреждава, че с промените ще поскъпнат редица стоки, а и индустрии са заплашени от фалит

С новото си предложение за цената на тока от 1 юли Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) разбуди духовете и повдигна въпросите кой всъщност трябва да плати сметката за дефицита в системата. Председателят на регулатора Иван Иванов обяви преди дни, че никое енергийно дружество не е поискало да отстъпи в интерес на потребителите.

Представители на различни индустрии вече предупреждават за поскъпване на цените на крайните продукти и фалити на компании.

Ценовото предложение на Комисията за енергийно и водно регулиране обаче отразява интересите и на производителите на електроенергия, и на потребителите, категоричен е обаче председателят на регулатора Иван Иванов.

Пред bTV той припомни, че клиентите на ЧЕЗ България ще плащат с 1,53% повече или при сметка от около 30 лева увеличението ще бъде под 0,50 лева. За клиентите на EVN България поскъпването ще е дори още по-малко – с 1,22%, но за абонатите на Енерго Про токът поскъпва с 3,64%, допълни още Иванов.

Той обясни, че причината за това по-високо увеличение е заради характера на мрежата и намалялото население в Североизточна България.

Иванов мотивира предложението на КЕВР и съответно по-значителното увеличение на цената на тока за бизнеса с възстановяване на справедливостта по отношение на таксата „Задължение към обществото“, нуждата от финансово оздравяване на Националната електрическа компания (НЕК) и подготовката за либерализацията на енергийния пазар.

Иванов беше категоричен, че потребителите на свободния пазар в момента плащат такса в размер на малко под 19 лева, а потребителите на регулирания пазар – 52 лева. Затова и се въвежда добавка в размер на 40,21 лева за мегаватчас за всички български потребители.

„Ако оставим 19 лева за бизнеса, за гражданите токът ще трябва да поскъпне със 17%“, допълни още Иванов и допълни, че след 1 януари 2016 година, когато се либерализира енергийния пазар, добавката реално ще бъде еднаква за всички.

Именно срещу въвеждането на единната такса обаче са най-големите критики за новото ръководство на КЕВР. От бизнеса са категорични, че това решение ще повиши цените на стоките, ще направи бедните още по-бедни и ще ограничи износа.

„Когато беше намалена цената (на електроенергията – бел. ред.) се получи дефлация. Няма как сега при този скок да не поскъпнат редица стоки“, обясни в ефира на „Нова телевизия“ председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев. Той предложи да се разшири кръга на помощите за енергийно бедните, а не с подобни ценови решения всъщност да се субсидират богатите, защото те потребяват повече електроенергия.

Василев смята, че в момента потребителите на регулирания пазар реално не плащат добавката за задължение към обществото. Припомняме, че в досегашните ценови решения от енергийния регулатор не дават точна сума за добавката, а тя е включена в общия ценови микс, по който НЕК продава електроенергия на крайните снабдители.

Цената му е малко над 125 лева за мегаватчас. Изчисленията на Иванов за размера на добавката за регулирания пазар се базират на разликата между цената на електроенергията, достигната на свободния пазар, която се движи между 70 и 80 лева за мегаватчас, и на микса.

„В момента спорът е кой трябва да плати сметката“, каза Велев и допълни, че има неизчерпани ресурси, които могат намалят цената на електроенергията. На първо място той посочи, че може да се търси още намаление по отношение на преференциалните цени на фотоволтаичните централи и тяхната енергия да се изкупува на пазарни цени.

Трябва да се изкупува само електроенергията от комбинираното производство, произведена по високоэффективни методи, препоръча още председателят на АИКБ. Нужно е още и да се преговорят цените на „американските централи“, чиято електроенергия също е скъпа.

Освен за намаляване на преференциите за производители, Велев препоръча още подобряването на ефективността на работата на държавните дружества в сектора. „Никой не може да каже защо в ТЕЦ Марица Изток 2 има повече служители, отколкото в ТЕЦ Марица Изток 1 и ТЕЦ Марица Изток 3“, каза той.

Велев очаква още и енергийната борса да намали цената на електроенергията у нас, а допълнителна негова препоръка е такса „Задължение към обществото“ да бъде добавена към износа на електроенергия.

Припомняме, че таксата беше премахната със закон през 2013 година. Това беше една от широко коментирания мерки на правителството на Пламен Орешарски за спасяването на енергийната система. Преди това решението на правителството на Бойко Борисов да наложи таксата всъщност блокира износа на електрическа енергия, правейки я неконкурентна на съседните пазари. С промяната в законодателството износет отново се активизира.

Василев коментира още и изказването на председателя на КРИБ Кирил Домусчиев с искане за оставката на икономическия министър Божидар Лукарски. Според председателя на АИКБ обаче министърът е застанал зад бизнеса и се опитва да защити техните интереси и затова няма да настояват за освобождаването на министъра.

✓ **Бизнесът: Скочи ли цената на тока, скачат и цените на продуктите**

Безспорно увеличението с повече от 20% на цената на електроенергията за бизнеса ще доведе до увеличение на други цени. Няма как при този скок да не поскъпне цената на редица стоки, каза в студиото на Нова телевизия Васил Велев от Асоциацията на индустриалния капитал. Той посочи, че в някои сектори ще може да се свие печалбата, но на в други сфери - не. Някъде цената ще може да се пренесе върху себестойността, някъде няма да може и там ще се пристъпи към съкращаване на дейности и замразяване на доходи, допълни Велев.

Според него въпросът не е кой трябва да плати сметката, дали потребителите, дали бизнесът, а как да бъде платена сметката. Велев отбеляза, че заради скъпите енергии малко хора печелят много пари. Имена не назова, но посочи скъпите източници на електроенергия: фотоволтаиците, американските централи, неефективностите в преноса на енергия и пр. Трябва обществена реакция, обществен натиск над управляващите да решат проблема, заяви той.

Васил Велев е категоричен, че токът от тях трябва да се купува на пазарни цени, както и да се разшири кръгът на бедните и те да се субсидират, а не цената на тока да е еднаква за всички. Защото, посочи той, като се поддържа ниска цена на енергията за бита, всъщност се субсидират богатите, а не бедните, защото богатите потребяват повече енергия.

Според Марияна Кукушева, зходите на бедните ще бъдат намалени след поскъпването на тока с 20% за бизнеса. Председателят на Федерацията на хлебопроизводителите и сладкарите в България, бе категорична, че ако цената на тока скочи с 20% цената на хляба също ще се увеличи и обясни: Цената на тока ще повлияе върху цената на торовете. След това - отидете на нивата. Ще поскъпнат семената, ще поскъпне обработката на почвата... Ще поскъпне суровината, брашното. От тук нататък влизаме в хлебопроизводството. През лятото нашите енергоразходи растат, защото ползваме изключително много енергия за охлаждане на продукта. Прибавете и опаковките...

Конкретна сметка с колко ще скочи цената на насъщния Кукушева не направи, тъй като в калкулацията на един продукт токът може да заема между 1 и 6 процента, посочи тя. А в металургията е над 10 процента, добави Велев. Върху тези 20 % не забравяйте да сложите и ДДС, които потребителят плаща, напомни Кукушева.

Покачването на цената на тока спира износа, категорични бяха двамата.

actualno.com

✓ Бизнесът посочи такса "задължение към обществото" за воденичен камък

Божидар Лукарски се опитва да защити позицията на бизнеса – да няма 20 и повече процента поскъпване на промишления ток. Ако има такъв скок, ще има увеличение на цените на редица продукти – там, където цената на тока е 8-9% от себестойността, подчерта Васил Велев от Асоциацията на индустриалния капитал (АИКБ) в сутрешния блок на Нова телевизия.

Според Велев има начини да се удържи цената на тока. На първо място – фотоволтаиците и там, където няма правилно присъединяване. На второ място – комбинираните производства. На трето място – американските централи, където може да има разсрочване на задълженията. На четвърто място – енергийната борса и таксата „задължение към обществото“. Според бизнеса „задължение към обществото“ трябва да отива и към износа за ток. Нека тези, които изнасят електричество, също да плащат някаква такса. И последно – трябва да има разширяване на социалната мрежа, да не се държи ниска електроенергия за всички, защото така печелят само богатите, изброи Васил Велев. Според Велев домакинствата сега не плащали такса „задължение към обществото“, но той не спомена и дума дали тази такса не влиза в микса.

Малко хора печелят много пари от сегашната система. Не мога да назова имената им, защото не мога да го докажа, подчерта Велев.

Същевременно председателят на Федерацията на хлебопроизводителите и сладкарите Марияна Кукушева оспори ролята на КЕВР. По отношение на цената на хляба Кукушева тръгна от там, че ще поскъпнат първо семената, после торовете, дори „мелниците работят с ток“. С други думи – ще поскъпне суровината. Отделно в сектора на хлебопроизводството се ползвало много енергия за охлаждане, изброи Кукушева. Токът може да заема между 1 до 5-6% от цената на хляба, според потребителя, каза тя. Има и над 10% ток в себестойността на промишлени продукти, подкрепи Велев, но нито той, нито Кукушева дадоха точни числа с колко ще поскъпне даден продукт.

Днес в КЕВР ще има обществено обсъждане и след него бизнесът ще реши дали да има протест.

fakti.bg

✓ Поскъпването на тока ще намали доходите на бедните

Когато се поддържа ниска цена за бита, се субсидират богатите, каза Васил Велев

Доходите на бедните ще бъдат намалени след поскъпването на тока с 20% за бизнеса. Това прогнозира пред Нова телевизия Мариана Кукушева, председател на Националния браншови съюз на хлебарите и сладкарите.

По думите ѝ увеличаването на цената на спира износа или го прави неприемлив.

Според Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България, поскъпване с над 20% ще доведе до увеличаване на редица други цени.

„Когато беше намалена цената, се получи дефлация. Няма как сега при този скок да не поскъпнат редица стоки. Някъде цената ще може да се пренесе върху себестойността, някъде няма да може - там ще се пристъпи или към съкращаване, или към замразяване на дейности“, допълни Велев.

Той подчерта, че когато се поддържа ниска цена за бита, се субсидират богатите. Според него трябва да се разшири кръгът на енергийно бедните.

Мариана Кукушева заяви, че в Германия например независимо кой е на власт, целта е да се увеличат доходите на хората, а в България токът за бизнеса е висок, като накрая всъщност го плаща потребителят.

„Цената на тока ще започне да влияе още от формиране цената на торовете. Енергията е част от ценообразуването на всеки продукт. Ще поскъпнат семената, обработката на почвата. Мелниците също ползват ток“, каза Кукушева.

Председателят на Асоциацията на индустриалния капитал Василев Велев обясни, че трябва да се говори за това как да бъде намалена сметката за ток.

✓ Скокът от 20% в цената на тока за бизнеса ще платят хората

Повишаването на цената на тока с 20% за бизнеса ще рефлектира върху най-бедните българи. Това прогнозира в „Здравей, България“ по Нова телевизия Мариана Кукушева, председател на Националния браншови съюз на хлебарите и сладкар.

По думите ѝ увеличаването на цената на тока спира износа или го прави неприемлив.

Според Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България, поскъпване с над 20% ще доведе до увеличаване на редица други цени.

„Когато беше намалена цената, се получи дефлация. Няма как сега при този скок да не поскъпнат редица стоки. Някъде цената ще може да се пренесе върху себестойността, някъде няма да може - там ще се пристъпи или към съкращаване, или към замразяване на дейности“, допълни Велев.

Той подчерта, че когато се поддържа ниска цена за бита, се субсидират богатите. Според него трябва да се разшири кръгът на енергийно бедните.

Мариана Кукушева заяви, че в Германия например независимо кой е на власт, целта е да се увеличат доходите на хората, а в България токът за бизнеса е висок, като накрая всъщност го плаща потребителят.

„Цената на тока ще започне да влияе още от формиране цената на торовете. Енергията е част от ценообразуването на всеки продукт. Ще поскъпнат семената, обработката на почвата. Мелниците също ползват ток“, каза Кукушева.

Председателят на Комисията за енергийно и водно регулиране Иван Иванов пък обясни пред bTV, че цената на тока няма да превиши общия индекс на промяна цените в страната. За потребителите на ЧЕЗ ще се повиши от 1 юли с около 1.6%, с 1.4% за ЕВН. Единствено за Енерго про, поради характера на мрежата и намалелото население в Североизточна България ще е над 3%.

„Ние сме отчели по равнопоставен начин както интересите на енергийните дружества, така и интересите на българските граждани“, увери Иванов.

Отчитаме че НЕК трябва да се укрепи, на второ място подготвяме въвеждане на електроенергийния пазар на енергийна борса и на трето място ние се стремим да въведем справедливост в цената на тока“, обясни той. Иванов се аргументира като поясни, че до 30 юни промишлени и търговски обекти плащат добавка задължения към обществото от 19 лв., а гражданите, които са на регулирания пазар плащат 50 лв. Именно заради справедливост ние въвеждаме обща добавка за обществото в размер от 40 лв. каза Иванов.

Ако оставим 19 лв. за бизнеса, за гражданите токът трябва да поскъпне със 17%. „Под подобно решение аз няма да се подпиша, заяви Иванов. Ние се водим от интереса на народа – това беше водещо при вземане на решението ни“, каза още той.

offnews.bg

✓ Поскъпването на тока ще намали доходите на бедните

Поскъпването на тока с 20% за бизнеса ще намали доходите на бедните, прогнозира пред Нова телевизия Мариана Кукушева, председател на Националния браншови съюз на хлебарите и сладкарите.

Според председателя на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев пък поскъпване с над 20% ще доведе до увеличаване на редица други цени.

„Когато беше намалена цената, се получи дефлация. Няма как сега при този скок да не поскъпнат редица стоки. Някъде цената ще може да се пренесе върху себестойността, някъде няма да може - там ще се пристъпи или към съкращаване, или към замразяване на дейности“, допълни Велев.

Той подчерта, че когато се поддържа ниска цена за бита, се субсидират богатите. Според него трябва да се разшири кръгът на енергийно бедните.

Мариана Кукушева заяви, че в Германия например независимо кой е на власт, целта е да се увеличат доходите на хората, а в България токът за бизнеса е висок, като накрая всъщност го плаща потребителят.

„Цената на тока ще започне да влияе още от формиране цената на торовете. Енергията е част от ценообразуването на всеки продукт. Ще поскъпнат семената, обработката на почвата. Мелниците също ползват ток“, каза Кукушева.

В калкулацията на един хляб, например, токът заема до 5% от формулирането на цената му.

dnes.bg

✓ Увеличението на тока – справедливо или...?

Бизнесът предупреждава: Стоките ще поскъпнат!

С новото си предложение за цената на тока от 1 юли Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) разбуни духовете и повдигна въпросите кой всъщност трябва да плати сметката за дефицита в системата. Председателят на регулатора Иван Иванов обяви преди дни, че никое енергийно дружество не е поискало да отстъпи в интерес на потребителите.

Представители на различни индустрии вече предупреждават за поскъпване на цените на крайните продукти и фалити на компании. Ценовото предложение на Комисията за енергийно и водно регулиране обаче отразява интересите и на производителите на електроенергия, и на потребителите, категоричен е обаче председателят на регулатора Иван Иванов.

Пред bTV той припомни, че клиентите на ЧЕЗ България ще плащат с 1,53% повече или при сметка от около 30 лева увеличението ще бъде под 0,50 лева. За клиентите на EVN България поскъпването ще е дори още по-малко – с 1,22%, но за абонатите на Енерго Про токът поскъпва с 3,64%, допълни още Иванов.

Той обясни, че причината за това по-високо увеличение е заради характера на мрежата и намалялото население в Североизточна България.

Иванов мотивира предложението на КЕВР и съответно по-значителното увеличение на цената на тока за бизнеса с възстановяване на справедливостта по отношение на таксата „Задължение към обществото“, нуждата от финансово оздравяване на Националната електрическа компания (НЕК) и подготовката за либерализацията на енергийния пазар.

Иванов беше категоричен, че потребителите на свободния пазар в момента плащат такса в размер на малко под 19 лева, а потребителите на регулирания пазар – 52 лева. Затова и се въвежда добавка в размер на 40,21 лева за мегаватчас за всички български потребители.

"Ако оставим 19 лева за бизнеса, за гражданите токът ще трябва да поскъпне със 17%", допълни още Иванов и допълни, че след 1 януари 2016 година, когато се либерализира енергийния пазар, добавката реално ще бъде еднаква за всички.

Именно срещу въвеждането на единната такса обаче са най-големите критики за новото ръководство на КЕВР. От бизнеса са категорични, че това решение ще повиши цените на стоките, ще направи бедните още по-бедни и ще ограничи износа.

"Когато беше намалена цената (на електроенергията – бел. ред.) се получи дефлация. Няма как сега при този скок да не поскъпнат редица стоки", обясни в ефира на "Нова телевизия" председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев. Той предложи да се разшири кръга на помощите за енергийно бедните, а не с подобни ценови решения всъщност да се субсидират богатите, защото те потребяват повече електроенергия.

Василев смята, че в момента потребителите на регулирания пазар реално не плащат добавката за задължение към обществото. Припомняме, че в досегашните ценови решения от енергийния регулатор не дават точна сума за добавката, а тя е включена в общия ценови микс, по който НЕК продава електроенергия на крайните снабдители.

Цената му е малко над 125 лева за мегаватчас. Изчисленията на Иванов за размера на добавката за регулирания пазар се базират на разликата между цената на електроенергията, достигната на свободния пазар, която се движи между 70 и 80 лева за мегаватчас, и на микса.

"В момента спорът е кой трябва да плати сметката", каза Велев и допълни, че има неизчерпани ресурси, които могат намалат цената на електроенергията. На първо място той посочи, че може да се търси още намаление по отношение на преференциалните цени на фотоволтаичните централи и тяхната енергия да се закупува на пазарни цени.

webcafe.bg

✓ Цената на тока скача с 1.4 до 3 процента от 1 юли

Цената на тока няма да превиши общия индекс на промяна цените в страната. За потребителите на ЧЕЗ ще се повиши от 1 юли с около 1.6%, с 1.4% за ЕВН. Единствено за Енерго-про, поради характера на мрежата и намалялото население в Североизточна България, ще е над 3%. Това заяви пред bTV председателят на КЕВР Иван Иванов.

"Ние сме отчели по равнопоставен начин както интересите на енергийните дружества, така и интересите на българските граждани, увери той. Отчитаме че НЕК трябва да се укрепи, на второ място подготвяме въвеждане на електроенергийния пазар на енергийна борса и на трето място ние се стремим да въведем справедливост в цената на тока".

Иванов се аргументира като поясни, че до 30 юни промишлени и търговски обекти плащат добавка задължения към обществото от 19 лв., а гражданите, които са на регулирания пазар плащат 50 лв. "Именно заради справедливост ние въвеждаме обща добавка за обществото в размер от 40 лв.", каза Иванов.

"Ако оставим 19 лв. за бизнеса, за гражданите ще трябва да поскъпне токът със 17%. Под подобно решение аз няма да се подпиша", заяви Иванов.

Доходите на бедните ще бъдат намалени след поскъпването на тока с 20% за бизнеса. Това прогнозира пред "Нова телевизия" Мариана Кукушева, председател на Националния браншови съюз на хлебарите и сладкар. По думите ѝ увеличаването на цената на спира износа или го прави неприемлив.

Според Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България, поскъпване с над 20% ще доведе до увеличаване на редица други цени.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Труд](#)

✓ Малкият бизнес дава 75% от заетостта

Малките и средните предприятия осигуряват 75% от заетостта в България, сочат данни на Министерството на икономиката. В последните 10 години приносят им в добавената стойност, произведена от икономиката, се е увеличил над 4 пъти.

В България малките и средните предприятия са над 310 000.

За 10 години броят им се е нараснал с близо 40% - през 2004 година са били 221 001. Въпреки опасенията на редица анализатори, че членството в ЕС през 2007 година ще доведе до масово закриване на предприятия поради въвеждане на редица нови изисквания към тях, това не се случи.

За България обаче има характерна тенденция - средните предприятия да се превръщат в малки, а малките - в микро. През 2004 г. делът на микропредприятията е бил 90% от всички. 10 години по-късно той вече е близо 98 на сто.

За 10 години производителността на труда в малките и средните предприятия е нараснала със 126%, а в големите - със 104%. И по този показател най-големият ръст е при микропредприятията. Увеличението на работните заплати на един зает е над 1400 лева на човек общо за всички сектори. Особено висок е ръстът на заплатите в производството на филми (50%), в информационните технологии (20%) и във въздушния транспорт (25%).

По данни от Агенцията за малки и средни предприятия над половината от предприемачите са с висше образование. Висок е делът и на тези, които ползват чужди езици, интернет и имат компютърна грамотност. Жените предприемачи са над 45%. Извън стандартните банкови кредити основният източник за финансиране на малките и средните предприятия са парите по Оперативна програма "Конкурентоспособност". За миналия програмен период, като се изключат договорените средства по програма JEREMIE, най-мощното финансиране бе по схемите за технологично обновление – общо 515 договора на стойност над 370 млн. лв. и още 659 договора за въвеждане на международно признати стандарти за 65 млн. лева.

По новата програма "Иновации и конкурентоспособност" общият бюджет е 1,39 млрд. евро. Подобряване на производствения капацитет на малките и средните предприятия е първата отворена процедура по програмата. По нея има 150 млн. евро. Безвъзмездната помощ за микропредприятие е от 100 000 до 500 000 лева, за малко - от 200 000 до 750 000 лв., за средно - от 300 000 до 1 млн. лева. Финансирането е за дейности, свързани с подобряване на производствените процеси и внедряване на нови технологии. Акцентът е върху високите технологии.

Друга схема за финансиране на малките и средни предприятия ще бъде отворена през септември. Тя ще бъде с фокус върху насърчаване на иновационните дейности в предприятията. Третата процедура ще бъде отворена през декември на тази година. По нея фирмите ще могат да кандидатстват за покупка на активи, които допринасят за подобряване на енергийната ефективност, и за инвестиции, които ще доведат до намаляване на енергоемкостта.

По програма "Евростарс" малките и средните предприятия могат да кандидатстват директно в Брюксел. Тя финансира проекти от всички сектори на икономиката. Задължителното условие е да са научноизследователски и ориентирани към пазарите на участващите в проекта държави. Според експертите, кандидатстването по програмата е лесно, достъпно и може да бъде направено самостоятелно от всяко предприятие. Особеното по тази програма е, че кандидатстването се осъществява онлайн и оценката е от независими експерти.

Основната задача при новия програмен период до 2020 г. е да се приложат мерки с по-голям мултиплициращ ефект, по примера на JEREMIE или създаване на бизнес инкубатори и друга иновационна инфраструктура, която да дава ефект и след след приключване на публичното финансиране.

В националната стратегия за малки и средни предприятия е предвидено и улесняване на достъпа до финансиране чрез рисков капитал, микрокредити, развитие на капиталовия пазару пари от международни финансови институции, от Българската банка за развитие.

[Вестник 24 часа](#)

✓ Лъчезар Богданов: Заетостта расте. Запази ли се трендът, ще има видим ръст на доходите

38-годишен, завършил УНСС. Работил е в Института за пазарна икономика до 2003 г. Основател и управляващ съдружник в "Индъстри уоч". Един от основателите на Българската макроикономическа асоциация. Има син на 7 г.

IT секторът вече прегрява

- Износът расте с 12,8% за първите 4 месеца на 2015 г. спрямо същия период на миналата година. На какво се дължи този ръст?

- Има ясна тенденция - след икономическата криза се оказва, че шансовете за успешен бизнес в България в много голяма степен са свързани с отвореност навън. Компаниите, които могат да се възползват до достъпа до световните пазари, още след 2010 г. започнаха да растат динамично и продължават устойчиво 5 г. да отчитат ръст. Вижда се, че дори когато световната икономика не е в цветущо състояние, Европа също, успешните български компании съумяват в още по-голяма степен да увеличат производството и продажбите си зад граница. За да се случи ръст над 10%, очевидно експортно ориентираните предприятия у нас се справят добре.

- Какво всъщност става в този сектор?

- През последните години огромната част от инвестициите бяха в компании, насочени навън, и освен това - в такива, основно в преработващата индустрия, които се интегрираха в глобални вериги на добавена стойност, с други думи, намериха партньори навън или работят директно за големи производители навън.

Появи се и втори ред - заводи у нас, които работят за други заводи, които произвеждат за износ за големи производители най-вече в Западна Европа. Този процес се ускори последните години. Характерното е, че голяма част от тези предприятия са чужди инвеститори - те идват с клиенти, с ноу-хау, установяват бизнес у нас и знаят на кого какво да продават, как да организират производството. Впрочем активното увеличение на вноса на машини и оборудване през последните години всъщност е отражение тъкмо на значително увеличените инвестиции в тези предприятия.

Паралелно с износа на стоки отчитаме и доста сериозен ръст на износа на услуги. Традиционно сме свикнали да наблюдаваме туризма, но да не пропускаме износа на бизнес услуги - продуктите на всички дейности, аутсорснати в България от глобални корпорации. Там отчитаме ръст около 20% на годишна основа. Изобщо от данните за износа се вижда, че шансът на една малка и относително бедна икономика, която все пак е в голям общ пазар на ЕС, е пряко свързан с това да изнася.

- Автомобилната индустрия допринася ли съществено за растежа на износа?

- Тя на практика се създаде може би през последните 10 г. От несъществуваща сега тя е в топ 10 на най-големите износители. За това време удесетори производството си. Същото може да кажем за фармацевтичната индустрия, за електрониката, машините и оборудването. Всички тези сектори са с експортна ориентация.

Заблуда е, че България изнася само селскостопански стоки и суровини. Големият скок беше при електроника, машини, оборудване, авточасти и автокомпоненти.

- Очертават ли се нови индустриални зони у нас?

- Те изискват инвестиции в инфраструктура, в уреждане на правните и регулаторните въпроси и разположение до работна сила. Затова Южна България е естествена локация за такива зони, защото младите хора са повече. Това не пречи да има по-малки зони на други места, ако има съчетание между местна власт, която работи в тази посока, и предприемчиви хора.

- Значи Северна България изостава в това отношение?

- Да, но и там има успешни примери. Ако погледнем, да речем, производството на велосипеди за експорт, това е също отрасъл, който се разви изключително добре през последните години. Това се случва основно в Северна България.

- Експортът ли се очертава като траен двигател на икономиката?

- Той е такъв от 2010 г. Ако не бяхме отворени към международните пазари, кризата във вид на спад на икономиката щеше да продължи много дълго. През последните 6 г. обаче видяхме, че само експортът не може да извлечи икономиката напред. Той не може да расте дълго с тези темпове без нови инвестиции. Компании могат 1-2 г. да отчитат ръст и след това, достигайки този лимит, не могат повече да увеличават производството си. Трябват нови инвестиции за разширяване на този капацитет.

Това, което се случва от миналата година досега, е, че за пръв път от много години имаме едновременно ръст на износа и на новите инвестиции. Затова вече усещаме и ръст на заетостта. Това е първият по-дълъг период от няколко тримесечия, в който имаме устойчив ръст на броя на работните места. Според мен той е свързан с нарастване на инвестиционната активност. До 2013 г. годишното ниво на инвестициите спаднаше. 2014 г. е първата с ръст на инвестициите в основен капитал, така изглежда и първото тримесечие на тази година. Това е може би сигнал за малко по-трайно възстановяване и за тръгване по пътя на икономически растеж, ръст на заетостта и траен спад на безработицата.

- Статистиката отчете, че за първото тримесечие БВП на зает се е увеличил с 2,3%, има лек ръст на производителността на труда. Да очакваме ли подобрене на общата икономическа картина у нас?

- След дъното на кризата феноменът беше възстановяване, но без увеличение на работните места. Бизнеси започнаха да растат, но без да наемат хора. За пръв път вече имаме нови инвестиции и наемане на хора. Това дава основание да мислим, че може да има малко по-устойчив растеж, който да е малко по-висок от прага 0,1%, който виждахме през последните 4 г., и всички си задаваха въпроса: как така хем се отчита растеж, хем всичко останало върви надолу - лошите кредити се увеличават, оборотите се свиват, работните места се съкращават... Сега имаме оттласкване и по останалите ключови индикатори за икономическа активност.

- Очаквате ли увеличение на вътрешното потребление?

- За текущите стоки спад на потреблението на макрониво не е отчитан. Големият спад беше при стоките, които не са от първа необходимост. Това, което виждаме напоследък, е, че вероятно поради по-активното усвояване на средства от ЕС ще има еднократен ефект от повече разполагаем доход за харчене. От друга страна, поведението на домакинствата е много пряко свързано със заетостта. В момента, в който има оптимизъм, че ще има работни места, че по-лесно можеш да си намериш работа дори ако загубиш сегашната, потреблението, особено на дълготрайни стоки, се засилва.

Моята оценка е, че при траен ръст на инвестициите и заетостта още няколко тримесечия може да видим и по-сериозен ръст на потреблението. До 2-3 тримесечия ще видим дали това възстановяване е устойчиво и малко по-бързо, отколкото при предишни години.

- Тези тенденции ще доведат ли до увеличение на доходите?

- Средната заплата във всички периоди след 2008 г. така или иначе продължава да расте. България изпита удара на кризата най-вече през загуба на работни места.

Разбира се, пазарът на труда е много фрагментиран - за хората в динамичните сектори с търсени специалности и умения темпът на нарастване на доходите е относително висок. Там дори може да се получи прегряване и замразяване на нови инвестиционни проекти, защото България може да стане твърде скъпа за определен тип дейности. Говорим например за създаване на софтуер, където фирми взаимно си крадат програмистите, увеличавайки заплати и бонуси. Този процес ще има таван в един момент.

Това, разбира се, не важи за типичните индустриални работници или за тези в туризма или строителството, където може още много да се създават работни места. Но при всички случаи при ръст на заетостта ще има и видим ръст на доходите за разлика от предишни години, когато той беше в рамките на няколко процента, най-вече с промяната в минималните осигурителни прагове.

[Вестник Сега](#)

✓ Износът постави 7-годишен рекорд

България е №1 по ръст на експорта в Централна и Източна Европа

Износът на България е достигнал най-високите си стойности за последните 7 години. Страната ни е най-добре представящата се сред всички развиващи се пазари в региона на Централна и Източна Европа по този показател. Това показват данните от анализ на УниКредит Булбанк. През последната половина година нарастването на българския износ на стоки и услуги е 13.1%.

Вчера и Националният статистически институт публикува данни за външната търговия, които потвърждават добрите резултати и дават детайли. От началото на 2015 г. българските фирми са пласирали в чужбина стоки и услуги за 14.6 млрд. лв. - с 12.8% повече спрямо миналата година. Само за април износьт е за 3.9 млрд. лв. В подем е експортът и в рамките на ЕС, и за останалия свят. За първите три месеца продажбите на наши фирми в други държави от Евросъюза са нараснали с 12% на годишна база до почти 7 млрд. лв. Износьт за страни извън ЕС за първите 4 месеца пък се е увеличил с 13.8% до 5.4 млрд. лв. Основни търговски партньори на България са Германия, Италия, Румъния, Гърция, Франция и Белгия, които формират 70% от износа към членки на ЕС. Турция остава най-големият ни партньор извън ЕС, като експортът за там е скочил с почти 22% за година. Най-хубавата част от позитивните новини е, че най-продаваните стоки са все от типа "с висока добавена стойност" - оборудване, машини, превозни средства.

Според главния оперативен директор на УниКредит Булбанк Андреа Казини данните за експорта са доказателство, че икономиката на България е конкурентоспособна. "Възстановяването на износа се дължи най-вече на постепенното повишаване на производствения капацитет в преработващата промишленост и някои сектори на услугите. По-ниските цени на енергията в България и слабото евро допълнително подкрепиха конкурентоспособността на икономиката на страната на външните пазари", обясни банкерът. Той смята, че раздвижването на търговията тече на фона на покачващо се доверие на бизнеса и домакинствата до нивата отпреди кризата.

"Подобреното усвояване на фондовете на ЕС и по-силният износ ще подпомогнат икономическия растеж да се засили до 2.1% през 2015 г. и до 2.4% през 2016 г.", прогнозира още Казини. Тази прогноза е най-добрата от последните месеци. Самата УниКредит Булбанк през април очакваше 1.9% ръст на БВП. Наскоро и ЕК подобри прогнозата си за България от 0.8 на 1%, а нашето Министерство на финансите вече очаква 1.4% ръст на икономиката, макар че бюджет 2015 е разчетен при 0.8% ръст на БВП.

РЕКОРДИ

За последната година страната ни е загубила частично позициите си на някои пазари, но е преоткрила нови, показват още данните на БНБ. Така например износьт ни към Обединените арабски емирства спада с повече от 1/3 от 224 на 154 млн. лв. След налагането на руското ембарго не е изненадващо, че износьт е спаднал от 343 млн. лв. през 2014 г. до 237 млн. лв. през 2015 г. В същото време страната ни е преоткрила Гибралтар като търговски партньор. За първите 4 месеца на 2015 г. страната ни е изнесла стоки за 24.4 млн. лв., през същия период на 2014 г. - за 100 хил. лв. Преди години упорито се твърдеше, че износьт на България за Гибралтар е фиктивен. Износьт ни към САЩ пък е пораснал с 24.3% до 257 млн. лв., а за Сърбия сме изнесли стоки за 267 млн. лв., или с 37% повече за година.

ВНОС

За първите 4 месеца на годината е отбелязан и сериозен ръст на вноса. Според анализатори това говори за раздвижване на вътрешното потребление. През периода януари-април у нас са влезли стоки за 16.8 млрд. лв., или с 5.2% повече спрямо година по-рано. Само през април общият внос възлиза на 4.5 млрд. лв. и се увеличава с 4.9% спрямо същия месец на предходната година. Най-много стоки от ЕС у нас са влезли от Германия и Италия. За първите три месеца от Германия са внесени стоки за 1.6 млрд. лв., а от Италия - за 849 млн. лв. Най-големият вносител у нас от трети страни е Русия със стоки за над 2 млрд. лв. за първите 4 месеца на годината.